

เทศน์อบรมฆราวาส ณ สวนแสงธรรม กรุงเทพฯ

เมื่อค่ำวันที่ ๕ ธันวาคม พุทธศักราช ๒๕๕๐

ภาษาของผู้รู้ธรรมเห็นธรรม

เทศน์นี่เขาจะออกทางไหนบ้าง มานั่นเห็นเขาเอาจานอะไรๆ ติด (ส่งขึ้นดาวเทียมแล้วออกทางวิทยุ โทรทัศน์ และอินเทอร์เน็ตทั่วโลกครับ) เราเทศน์นี่ไปทั่วโลกหรือ (ครับ) เทศน์ทั่วโลกเทศน์แบบไหนล่ะ เอ้า ลองถามปัญหาซิ เทศน์ทั่วโลกจะให้เทศน์แบบไหน โลกส่วนมากมันมีแต่โลกอยู่ตามพุ่มไม้ๆ มันไม่อยู่ที่ต้นยางต้นตะเคียนสูงๆ นะ มันอยู่ตามพุ่มไม้ เทศน์ทั่วโลกเลยเป็นเทศน์ต่ำๆ ไป เทศน์ให้ต้นไม้ตะเคียนไม้ยางสูงๆ นั้นมันก็พุงเลย นั่นคือผู้ปฏิบัติธรรม มุ่งอรรถมุ่งธรรมจริง ๆ เทศน์ก็เทศน์ง่าย พูดให้มันชัดเจน เทศน์นี่เทศน์ง่าย คือเทศน์ตามหลักความจริง หลักความจริงจิตมันรู้มันเห็นไว้เรียบร้อยแล้วมันก็พุงเลย

นี่ไปหาคว่าพุ่มนั้นหาคว่าพุ่มนี้พุ่มไม้ ถ้าจะตีแรงๆ ก็หัวเด็กก็มี หัวคนแก่ก็มี ที่นี้หัวอันธพาลมันก็ลอยนวล มันลำบากอย่างนั้นละ ถ้ามีแต่ผู้ที่พุงๆ ใส่กันแล้วผิงเดียวเลย คือผู้มุ่งอรรถมุ่งธรรมมุ่งต่อแดนพันทุกซ์จริง ๆ เช่นพระกรรมฐานท่านออกปฏิบัติอยู่กับครูบาอาจารย์นี่ต้องเทศน์อย่างที่ว่าพุงๆ เลย ถึงใจ ก็ชั่วโมงไม่ระลึกระลึมเลย อย่างไม่ไปอยู่กับพ่อแม่ครูจารย์มันที่แรกท่านเทศน์ถึง ๔ ชั่วโมง ฟังเทศน์นี่รู้คำว่าเหน็ดเหนื่อยเมื่อยล้า ไม่มี คือจิตมันอยู่กับธรรม มันไม่อยู่กับสกลกายพอจะมาเจ็บนั้นปวดนี้

ท่านเทศน์ลงไปเท่าไรมันยิ่งจ่อ จิตยิ่งตั้งรับกันปั๊บๆ สติกับจิตติดเป็นอันเดียวกันเลย ที่นี้เลยลืมนั่นลืมนั่น ลืมเหน็ดลืมนเหนื่อย จิตกับธรรมสัมผัสกันอยู่นั้นเลย ไม่ออกข้างนอกนะ บางทีเงียบไปเลย มันลงเต็มที่ในขณะที่ฟัง นี่ละฟังเทศน์ที่ท่านแสดงไว้ในครั้งพุทธกาลเทศน์ผู้ที่สำเร็จมรรคผลนิพพานมี ไม่มีได้อย่างไร ผู้ตั้งใจเพื่อมรรคผลนิพพานมีไม่น้อย เทศน์นี่ไม่บกพร่อง เช่นศาสดาเอกเทศน์ หรือพระสาวกท่านเทศน์ ท่านเทศน์แบบสมบูรณ์แบบไปเลย ท่านรู้ท่านเห็นอย่างไรท่านถอดออกมาให้มันง่าย ๆ ท่านไม่ใช่ไปลูบนั้นคลำนี้เป็นนอนแทะกระดาษเหมือนพวกเรา แล้วเอามาไม้กันฟัง ตัวเองก็ไม่ว่างรู้เรื่องราวอะไรเป็นนอนแทะกระดาษ แล้วผู้ฟังจะเอาความจริงมาจากไหน นั่นละเป็นอย่างนั้น

ถ้าผู้เทศน์เป็นผู้ทรงอรรถทรงธรรมเต็มเม็ดเต็มหน่วย เต็มหัวใจแล้วผู้มาฟังก็มุ่งต่ออรรถต่อธรรมเต็มหัวใจ คือเพื่อแดนวิมุตติหลุดพ้นอย่างเดียวมันก็รับกันได้ปั๊บๆ เลย เช่นหลวงปู่มั่นในสมัยปัจจุบัน เราไปถึงท่านที่แรกเทศน์ถึง ๔ ชั่วโมงนะ ครั้นแก่เข้ามาๆ ก็ลดลง ๓ ชั่วโมง เทศน์ที่แรก ๔ ชั่วโมง ผู้ฟังนี่เหมือนหัวตอเลยเขี้ยวเหมือนว่าไม่มีคน ไม่มีกระดูกกระดูกเลย เงียบหมดเลย เหมือนไม่มีพระฟังทั้งๆ ที่

พระเต็มศาลา เทศน์นี้ได้ยินแต่เสียงท่านแว่ว ๆ ๆ เข้าสู่หัวใจ ๆ กล่อมลง ๆ ๆ จิตมันก็
 แน่วเข้า ๆ สงบเข้ามา กล่อมไปในตัว สัมคำว่าเหน็ดเหนื่อยเมื่อยล้าไม่มี จิตเข้าสู่ภายใน
 แล้วไม่มีเรื่องราวกายจะเหน็ดเหนื่อยเมื่อยล้า เช่นท่านเทศน์ตั้ง ๔ ชั่วโมง

คือจิตกับสติมันอยู่ด้วยกัน ๆ มันไม่ออกทางร่างกาย ร่างกายก็เลยเป็นเหมือน
 หัวตอ มันไม่มีอะไรมาแสดงนะ นั่นละท่านเทศน์จริง ๆ ผู้ฟังฟังจริง ๆ เป็นอย่างนั้น เรา
 ไปอยู่กับท่านเป็นเวลา ๘ ปี ไม่มีที่ต้องติเลย ไม่ว่ากิริยาท่าทางที่ท่านแสดงออกเง้าไหน
 มันดูดีหมดทั้งหมดเลย กิริยาของจอมปราชญ์ออกจากธรรมเต็มหัวใจออกมาอย่างนั้นละ
 กิริยาอาการแสดงออกออกมาจากธรรมเต็มหัวใจ กิริยาเหล่านั้นมันเลยซาบซึ่งไป
 หมด ๆ

เราขบปัจจุบันนี้คือพ่อแม่ครูจารย์มันเทศน์ ท่านเทศน์อย่างนั้น นั่นละพระ
 อรหันต์ในสมัยปัจจุบัน ท่านพระอาจารย์มันไม่เป็นพระอรหันต์ใครจะเป็น อัจฉิของท่าน
 ก็กลายเป็นพระธาตุประจักษ์ พระอรหันต์เท่านั้นที่อัจฉิจะกลายเป็นพระธาตุได้ นี่ท่านก็
 กลายเป็นพระธาตุเรียบร้อยแล้ว จะปฏิเสธไปไหนพวกหูหนวกตาบอดไม่ยอมรับธรรม
 ถ้ายอมรับธรรมก็ต้องยอมรับ ครั้งพุทธกาลกับครั้งนี้ไม่มีอะไรเปลี่ยนแปลง ทั้งกิเลสทั้ง
 ธรรมไม่มีการเปลี่ยนแปลง กิเลสก็ผูกมัดรัดตรึงหัวใจสัตว์โลกตลอดมาเป็นก็ปักก็กลับปีไม่
 มีลดละ

ธรรมเป็นเครื่องแก้ไขตลอดมา ใครจะนำธรรมเข้ามา มากน้อยมาแก้กิเลส
 เพื่อให้มันเบาบางลงไป ๆ ก็นำเข้ามาซิ แล้วกิเลสมันจะทนธรรมะซึ่งเป็นของสะอาดได้
 เหนอ ชะล้างลงไปทุกวัน ๆ ความระมัดระวังรักษาไม่ให้มลทินสิ่งมีดดำทั้งหลายเข้ามา
 พัวพันจิตใจ มีแต่การชำระซักฟอกด้วยสติปัญญา รักษาใจอยู่ตลอดเวลา ใจเมื่อได้มี
 การรักษาแล้วก็มีที่พ้นตัว อย่างน้อยเกิดความสงบขึ้นมา มากกว่านั้นจิตก็แน่นอน
 มันคงกลายเป็นสมาธิ ออกจากสมาธิแล้วก็ออกทางด้านปัญญาที่แพรวพราวนะ

ปัญญาไม่เหมือนสมณะ ไม่เหมือนความสงบและสมาธิ ปัญญาที่กว้างขวางมาก
 ลึกซึ้งมาก ละเอียดลออมากที่สุด ไม่มีใครจะรู้ได้ถ้าไม่ใช่บัณฑิตทางด้านจิตต
 วิปัสสนา ออกทางวิปัสสนารู้ที่นี้ เพียงสมาธินี้มีแต่ความสงบเยือกนิ่งทั้งวันก็ได้ จิตเป็น
 สมาธิมันไม่ยากคิดอยากปรุง อยู่ธรรมดาไม่คิดไม่ปรุงไม่ได้มันกวน ต้องคิดต้องปรุง
 ตลอดเวลา ถ้าได้คิดได้ปรุงไปตามนั้นแล้วก็เพลินไปตามมันเสีย ไม่รู้เนื้อรู้ตัวอีกแหละ

เวลาตีเข้ามา ๆ พอจิตสงบแล้วก็เห็นคุณค่าแห่งความสงบ พอสงบมากเข้า ๆ จิต
 ก็แน่นอนมันคงเข้า ที่นี้ความคิดความปรุงนี้รำคาญ ไม่อยากคิดอยากปรุง นั่งแน่ว มี
 แต่ความรู้อันเดียวเอกจิตเอกธรรม นั่นเรียกว่าจิตเป็นสมาธิ ความคิดความปรุงนี้ปรุง
 ขึ้นมามันรำคาญ ไม่อยากคิด เมื่อปิดมันอยู่ตลอดมันจะคิดขึ้นมาได้อย่างไร อำนาจแห่ง

ความสงบปิดมันตลอดมันก็ไม่คิด มีแต่ความแน่วอยู่ในจิตใจ นี่จิตเป็นสมาธิ ปราศจากสิ่งก่อกวนคือความคิดปรุงทั้งหลาย มีแต่ความแน่ว มีความรู้อันเดี่ยวเด่น เอกจิต เอกธรรม เอกัคคตาธรรม คือมีจิตอันเดี่ยวอยู่เท่านั้น ชั้นนี้ก็สบายแล้ว เพลิน

ผู้มีจิตในชั้นเป็นสมาธินี้เพลิน ไม่อยากคิดอยากปรุงกับอะไรเลย มันกวนใจ การคิดการปรุงเป็นเรื่องกวนใจ แต่ก่อนไม่ได้คิดได้ปรุงไม่ได้ มันกวนใจอีกแหละ ถ้าได้คิดได้ปรุง วิ่งไปตามความคิดความปรุงแล้วก็เพลินไปตามมัน หลงไปตามมันเรื่อย ไม่ทราบวันคืนปีเดือนจะตายเมื่อไรก็ไม่รู้ ป่าช้าเลยไม่มีในตัวของคนซึ่งเป็นกองป่าช้าแต่ละกองๆ ไม่ได้มองดูป่าช้าในตัวของเราเลย มีแต่เพลินไปตามกิเลสตัณหา ป่าช้าไม่มีบทเวลาถึงวันตายไขว่คว้าอะไรก็ไม่ทัน ตายไม่มีสิ่งเกาะเกี่ยว ไม่มีที่พึ่งที่อาศัย ตายไปแบบลุ่มๆ จมๆ ไม่เกิดประโยชน์อะไร

สิ่งที่จะมาจุดลากให้พ้นจากความทุกข์ความทรมานทั้งหลาย ก็คือธรรมเท่านั้น เมื่อธรรมได้เข้ากล่อมใจแล้วใจจะมีความสงบร่มเย็น เวลาจะเป็นจะตายก็อาจหาญชาญชัย เราเคยคิดตั้งแต่เป็นฆราวาส เราไม่ลืมหืม คือทดสอบความรู้สึกของตัวเองตามวัยต่างๆ ตั้งแต่เป็นเด็กมา ถ้าพูดถึงเรื่องความตายดิ้นรนวุ่นวาย ไม่อยากคิดอยากปรุง หาเรื่องเพลินๆ เข้ามากลมมัน เพื่อให้เป็นไปกับความเพลิดเพลินนั้นแล้วกลบทุกข์เพราะความกลัวตายนี้ลงไปเสีย

ทีนี้เวลาออกภาวนานี้มันเปลี่ยนนะ ความคิดอย่างนี้เปลี่ยน เวลาจิตค่อยสงบเข้าไปๆ ความกล้าหาญต่อความเป็นความตายมีมากขึ้นๆ จิตสงบมากเท่าไรยิ่งเห็นความเด่นชัด ความเป็นที่พึ่งของเจ้าของก็คือใจ ใจกับธรรมกลมกลืนเป็นอันเดียวกันแล้วมีความดูดีเต็มเย็นสบายตลอดเวลา นั่งอยู่ที่ไหนไม่ว่ากลางวันกลางคืนนั่งได้สบายๆ จิตละเอียดเข้าไปเท่าไรๆ ยิ่งมีแต่จิตล้วนๆ อารมณ์อะไรเข้ามากวนไม่ได้ มีแต่ความรู้ล้วนๆ เต้นอยู่อย่างนั้น จากนั้นก็ออกทางด้านปัญญา ออกทางด้านปัญญานี้มันค้นคว้าทุกสิ่งทุกอย่างไม่เคยรู้ ไม่เคยเห็นขึ้นมาละทีนี้

ดังที่ท่านแสดงว่าเปรตอสุรกาย นรก สวรรค์ พรหมโลก มันจะเปิดขึ้นทางด้านจิตตภาวนา เราตื่นเดาเอาเฉยๆ ไม่ได้ตายทิ้งเปล่าๆ นะ ถ้าเข้าทางด้านจิตตภาวนาจะเห็นตามนี้เลย พระพุทธเจ้ารู้แล้วเห็นแล้วจึงมาสอนโลกจากจิตตภาวนา เรามาปฏิบัติตามทางที่ท่านเดินไปด้วยความราบรื่นดีงามมาแล้วมันจะไปไหนถ้าไม่รู้ รู้เต็มภูมิของเราที่ตัวเท่าหนักก็ตามมันก็รู้ปิดไม่อยู่ นั่นเป็นอย่างนั้นละ

ทีนี้มันก็สว่างไสวขึ้นมาๆ เลยกลายเป็นจิตอัศจรรย์ เราตั้งแต่เกิดมาเห็นแต่สิ่งนั้นอัศจรรย์สิ่งนี้อัจฉริยะ ไขว่คว้า อันนั้นก็ดี อันนี้ก็ดี เงินในกระเป๋าจนไม่มี เพราะเห็นสิ่งนั้นอัศจรรย์ยิ่งกว่าตัวของเรา สุดท้ายก็มาปล้นเงินในกระเป๋าจนไม่มีอะไรติดตัวมันดี

แล้วเหรอย่างนั้น นั่นละเพลินกับโลกเป็นอย่างนั้น ทำให้เจ้าของล่มจม แต่เวลาเพลินกับธรรมไม่เป็นนะ มันหดย่นเข้ามา สมบัติเงินทองข้าวของแต่ก่อนไม่มีที่พึ่งที่อาศัยมันก็เกาะสิ่งเหล่านั้น ภูมิอกภูมิใจว่าเรามีนั้นเรามีนี้ ภูมิใจไปกับสิ่งเหล่านั้น แล้วก็ความเสียหายก็ไปด้วยกัน กลัวสิ่งนั้นจะหลุดตกไปจากมือเรา มันไม่เป็นความสุขอย่างตายใจนะ เป็นความสุขเสียหายด้วยความทุกข์ที่สิ่งเหล่านั้นจะพลัดพรากจากตัวไป หรือกลัวจะตายจากสิ่งเหล่านั้น

ที่นี้พอธรรมเข้าสู่หัวใจไม่เป็นนะ จางลงๆ สมบัติทั้งหลายมีมากน้อย เราไม่ประมาทใคร พระพุทธเจ้าครองสมบัติอยู่นั้นพระองค์ก็เสด็จออกบวชได้ เศรษฐีกุฎุมพีที่ออกมาบวชน้อยเมื่อไรทำไมท่านตัดออกมาได้ ก็เพราะไม่เห็นอะไรเลิศเลอยิ่งกว่าธรรมนั่นเอง ท่านออกทางธรรมปิดหมดเลย ไม่สนใจ เจ้าฟ้าพระราชามหากษัตริย์ เศรษฐีกุฎุมพีปิดออกหมด ไม่มีอะไรเลิศยิ่งกว่าธรรม ท่านก็ออกสู่ทางธรรม ครั้นออกทางธรรมแล้วจิตใจที่เคยคลุกเคล้าด้วยมูตรด้วยคุณ คือสมบัติเงินทองข้าวของรายได้ รายเสียนั้นเป็นเหมือนมูตรเหมือนคุณ ค่อยจางลงไปๆ เพราะน้ำธรรมะนี้ชะล้างออกๆ

จิตใจสว่างไสวเข้ามาแล้วมีคุณค่าเด่นขึ้นๆ ภายในใจ ปล่อยภายนอกออกๆ จิตใจเด่นเท่าไรก็ยิ่งปล่อยภายนอกออกมาก ชัดจิตบริสุทธิ์เต็มที่แล้วปล่อยหมดโดยสิ้นเชิง สามแดนโลกธาตุไม่มีอะไรมาติดใจ นั่นละธรรมท่านเป็นอย่างนั้น ท่านถึงสอนโลก พวกเราเห็นแต่อันนั้นก็ดี อันนี้ก็ดี เอามูตรเอาคุณมาแข่งธรรม เอามูตรเอาคุณมาแข่งทองคำทั้งแท่ง มันก็มีแต่มูตรแต่คุณเต็มตัวละคนเรา ให้พากันพิจารณาบ้าง

เวลาธรรมได้เข้ากลมกลืนภายในใจแล้วมันปล่อยนะ ข้างนอกไม่ต้องบอก เพราะไม่มีอะไรเลิศเลอยิ่งกว่าธรรมภายในใจ พอธรรมเข้าสู่ใจมากน้อยแล้วมันจะค่อยปล่อยออกๆ สิ่งภายนอกทั้งหลายที่เห็นว่าดีว่าสวยว่างามมีราคาราคาแต่ก่อน มันจะปล่อยของมันออกไป จิตนี้จะเด่นขึ้นไปด้วยความมีค่ามีราคา หมุนตัวเข้าสู่จิต ต่อไปปิดข้างนอกออก ส่งเสริมจิตให้ดีขึ้นทุกเวล่ำเวลา ที่นี้จิตก็จ้ำขึ้นมา ต่อไปก็อัศจรรย์ตัวเอง

สมบัติเงินทองข้าวของมีมากน้อยเพียงไร ใครก็เคยมีเต็มเปี่ยมมาแล้วใครไปอัศจรรย์ตัวเองเพราะมีสมบัติมาก ไม่เห็นมี เอาไปพิจารณาซิ ไม่มี มีก็มีความสำคัญว่าเรามีสิ่งนั้นสิ่งนี้เกาะเกี่ยวเข้าไปด้วยสัญญาอารมณ์ แล้วก็ไม่พ้นความเสียหายว่าจะได้จะเสีย จะพลัดพรากจากสิ่งเหล่านี้ไปเมื่อไรทั้งเขาทั้งเรา แน่มันก็ไม่แนใจ แต่เรื่องด้านธรรมะนี้ไม่เป็น มันจะหมุนตัวเข้าไป เย็นเข้าไปๆ สุดท้ายปล่อยออกหมดสิ่งเหล่านั้น เหลือแต่ธรรมกับใจเป็นอันเดียวกัน นั่นละสุดเลิศเลออยู่ที่ตรงนั้น ให้ท่านทั้งหลายจำเอาไว้ ถ้าธรรมกับใจได้กลมกลืนเป็นอันเดียวกันแล้ว เลิศอยู่ที่นั่น ปล่อย

หมดโดยสิ้นเชิง ในสามแดนโลกธาตุนี้ไม่มีอะไรเข้ามาติดใจ ไม่มีอะไรมาเป็นคู่แข่ง
ธรรมที่เลิศเลออยู่ภายในใจนั้นเลย

นี่ละธรรมแท้เป็นอย่างนั้น เพราะธรรมนี้เป็นธรรมของจอมปราชญ์ฉลาดแหลม
คม ทรงรู้ทรงเห็นเต็มพระทัยแล้วจึงมาสอนโลกจะผิดไปไหน สุวากุขาโต ภควตา ธม
โม ท่านเรียกว่าสุวากุขาตธรรมตรัสไว้ชอบแล้ว ชอบทุกสิ่งทุกอย่าง ที่ไม่ชอบก็คือพวก
เราไม่ปฏิบัติตาม แฉลบออกทางนั้น แฉลบออกทางนี้ ตกเหวตกบ่อไป ท่านลากเข้ามา
เท่าไรมันก็ไม่ยอมไป สุดท้ายก็ไปจมๆ ไม่มีครูมีอาจารย์ ศาสตราไม่มี ธรรมวินัยไม่มี
พระพุทธรูปเจ้าไม่มี หมดธรรมที่จะเอาเป็นมงคล ที่เหมือนกับว่าตามเสด็จพระพุทธรูปเจ้า
เลยไม่มี ก็มีแต่กรอเวจีเต็มหัวใจ ตายแล้วจมไปเลย มันเกิดประโยชน์อะไร พิจารณา
ให้ดี

ผู้ใดปฏิบัติตามอรรถตามธรรม เฉพาะอย่างยิ่งไปที่ไหนอย่าลืมพุทโธ ธัมโมก็ได้
สังโฆก็ได้ ขอให้เป็นบทธอรรณบธรรมเถอะ นั่นคือตามเสด็จพระพุทธรูปเจ้าตลอดเวลา
ถ้าห่างเหินจากนี้ก็ใกล้ชิดติดพันกับนรกอเวจี ฟืนไฟไปตลอด ถ้าใกล้ชิดติดพันกับ
อรรถกับธรรมจิตใจของเรา ก็จะสว่างขึ้นมา จิตใจก็ชุ่มเย็น ที่นี้สุดท้ายความเป็นความ
ตายไม่กลัว ตายไปไหนก็ที่พึ่งมีอยู่แล้วในหัวใจ จะไปหวังพึ่งอะไร ใจกับธรรมนี้พึ่งกัน
อยู่แล้ว สิ่งเหล่านั้นพึ่งเขาได้เมื่อไร มีเท่าไรมันก็พึ่งๆ ทั้งนั้นไม่ว่าเขาว่าเรา

แม้ตัวเราเองที่ว่าเป็นเจ้าของสมบัติเหล่านั้นมันก็พึ่ง อย่าว่าสิ่งเหล่านั้นพึ่งเลย
เอาแน่นอนได้อย่างไร ทั้งเขาทั้งเรา ทั้งสมบัติเงินทอง ทั้งตัวของเราเอง เอาความ
แน่นอนกับมันได้อย่างไร ถ้าธรรมเข้าสู่ใจแล้วแน่ๆ เป็นลำดับ เวลาจะเป็นจะตายธรรม
กับใจเป็นอันเดียวกันแล้วกลัวอะไรกลัวตาย อะไรมันตาย พิจารณาธาตุสี่ดินน้ำลมไฟ
มันแตกไปเขาเรียกว่าตาย มันไม่ตาย มันลงไปเป็นดินน้ำลมไฟเหมือนเดิม ใจนี้ก็เป็
นใจไม่ตาย

ถ้าได้อรรถได้ธรรมเป็นเครื่องพยุงจิตใจแล้วดีดีผิงเลย ถ้ามีแต่บาปหยาบแต่
กรรมสร้างแต่ความทุกข์บาปกรรมทั้งหลายเข้าสู่ใจตายแล้วจม ก็มีเท่านั้น คำพูดเช่นนี้
ใครพูดได้ นอกจากศาสดาองค์เอกที่ได้ประจักษ์พระทัยแล้วจึงมาสอน พวกเรามันห
นวนกตาบอด ให้ฟังซิ คนตาบอดต้องอาศัยคนตาดี คนหูหนวกอาศัยคนหูดี มันถึงจะ
เป็นไปได้ ถ้าอวดดีบอดเท่าไรก็ยิ่งชนต้นไม้ชนเขา ก็หัวเจ้าของนั้นละแตก หัวผู้ตาดีเขา
ไม่แตก มันแตกหัวเจ้าของ ชนขวากชนหนามก็ตีนเจ้าของเท้าเจ้าของละเจ็บ คนที่เขาตา
ดีเขาหลีกเลี่ยงไปๆ นั่นละจอมปราชญ์ท่านหลักอย่างนั้น พวกเราเห็นทุกข์เป็นของดิบของดี
ไปหมด ใช้ไม่ได้นะ

ให้พากันตั้งอกตั้งใจปฏิบัติ ใจเป็นของเลิศเลอไม่มีอะไรเสมอเหมือน ทุกข์ มหันตทุกข์ก็อยู่ที่ใจ ในโลกธาตุนี้ไม่มีอะไรเป็นที่รวมของสุขและทุกข์ สร้างความไม่ดีก็ มาเป็นทุกข์อยู่ที่ใจเต็มหัวใจ สร้างความดีให้เต็มเม็ดเต็มหน่วยความสุขบรมสุขก็เต็ม อยู่ที่หัวใจ นอกนั้นไม่มีอะไรรับความสุขความทุกข์ได้นอกจากใจดวงเดียวเท่านั้น ใจ เป็นผู้รับ เพราะฉะนั้นใจจึงต้องชวนขวยหาสิ่งดีงามทั้งหลายเข้าสู่ตัว อย่าไปหา ขวนขวายสิ่งที่เลวร้ายที่จะเป็นพินเป็นไฟเผาเรา ไม่เป็นท่าเลย พากันจำเอามาฟังเทศน์

นี่เป็นธรรมของจอมปราชญ์ศาสดาองค์เอกนำมาสอนเรา ให้พากันจดจำ ให้พากันฟัง อย่าเอาแต่อันธพาลมาขวางอรรถวาทธรรม ครั้นเวลาฟังเทศน์ก็เหน็ดเหนื่อย เมื่อยล้า จิตใจถ่อมมองไปทางไหนคิดไปทางไหนก็ไม่รู้ ไม่สนใจกับอรรถกับธรรม ให้กิเลสลากไปๆ นั้นจมนะ พากันจำให้ดี เต็มนี้ไม่เหมือนแต่ก่อน เทศน์ไปๆ พอเข้มข้น ไปนี้ธาตุชั้นจะอ่อนลงๆ สุดท้ายก็เหยียบเบรกห้ามล้อ ไปไม่ได้ ให้ท่านทั้งหลายจำเอา

นี่ก็บวชมาได้ ๗๓-๗๔ ปีแล้ว ปฏิบัติแต่ศีลแต่ธรรมมาตลอด เราไม่เคย มีอะไรที่เราจะฝ่าฝืนหลักธรรมหลักวินัยตลอดมาไม่เคยมี จึงภาคภูมิใจในศีลในธรรมของเรา เท่ากับว่าเราตามเสด็จพระพุทธเจ้าด้วยการปฏิบัติตามธรรมตามวินัยตลอดมา ถ้าไม่ห่างเหินจากศีลจากธรรมแล้วชื่อว่าตามเสด็จพระพุทธเจ้า ถ้าห่างเหินเมื่อไรแล้ว ศาสดาไม่มีนะ ผ้าเหลืองจะเอามาห่อสักเท่าไรก็มีแต่ผ้าเหลือง เจ้าของก็เป็นโมฆะอยู่ อย่างนั้น ถ้ามีธรรมมีวินัยประจำจิตใจเท่ากับเดินตามเสด็จพระพุทธเจ้าอยู่ทุกฝีก้าว ให้พากันจำเอา

ใจนั้นละที่จะเข้าถึงพระพุทธเจ้าอย่างอื่นไม่เข้าถึง ใจนี้เข้าถึงได้ไม่สงสัย ให้ดำเนินตามท่าน นี่ก็ปฏิบัติมาดั่งที่เล่าให้ท่านทั้งหลายฟัง ตั้งแต่ล้มลุกคลุกคลานมา จนกระทั่งถึงปานนี้ การปฏิบัติธรรมเอาจริงเอาจังมาตลอด ไม่ได้เหลาะแหละคลอนแคลนนะการปฏิบัติธรรม เป็นก็เป็น ตายก็ตาย ถึงเวลาจะพืดกัน เอา กิเลสไม่ฟังเราฟัง กิเลสไม่ตายเราตาย ถึงขนาดนั้นก็มิ สุดท้ายกิเลสตายๆ ถ้าเราเข้มแข็งกิเลสหมอบ ถ้าเราอ่อนแอกิเลสเหยียบแหลกเลย

ได้ปฏิบัติมาอย่างนี้จึงเห็นผลทั้งสองอย่าง ถ้าอ่อนแอกิเลสเหยียบทันที ถ้าเข้มแข็งกิเลสหมอบทันที ให้พากันไปตั้งใจปฏิบัติ ใจของเราเฝ้าอยู่เสมอที่จะรับทราบ ทั้งความดี-ความชั่ว บุญและบาป ให้คัดเลือกออก อะไรที่จะเป็นบาปเป็นกรรมให้คัดเลือก สิ่งใดที่เป็นบุญเป็นกุศลให้กว้านเข้ามาๆ นั้นจะเป็นผู้มีสารประโยชน์แก่ตัวของเรา เพราะจิตนี้ไม่เคยตาย ไปตกรรทมกใหม่ก็กักก็กัลป์ยอมรับว่าทุกข์ ทุกข์ในแดนนรกขนาดไหนยอมรับว่าทุกข์ แต่ไม่ยอมฉิบหายคือใจ พอพ้นจากบาปกรรมทั้งหลายที่นำมา เพราะโลกนี้เป็นโลกอนิจจัง ไม่เปลี่ยนเร็วก็เปลี่ยนช้า เปลี่ยนมาจนพัน

จากความทุกข์ทั้งหลายขึ้นมาเป็นมนุษย์มาแล้วสร้างความดีงาม ที่นี้จิตใจก็เปลี่ยนไป ทางดีทางดี สูงขึ้น ๆ เปลี่ยนขึ้น จนกระทั่งถึงนิพพาน

นิพพานก็เป็นธรรมชาติ ไม่เคยฉิบหาย ไม่เคยตาย ตกนรกหมกไหม้ก็กัปกัปปี้ก็กลับ ก็ไม่เคยสูญหาย ไม่เคยตาย ทุกข์ขนาดไหนยอมรับว่าทุกข์ แต่ไม่เคยฉิบหายไม่เคยตาย คือใจ ที่นี้พลิกจากนั้นมาทางความดีไปเรื่อย ๆ ๆ จนกระทั่งถึงนิพพานเป็นธรรมชาติ ไม่มีคำว่าตายไม่มีคำว่าฉิบหายคือใจดวงนี้ ให้พากันจำเอา ใจดวงนี้สำคัญมาก เรียนให้จบ ถ้าเรียนจบที่ใจดวงนี้เรียบร้อยแล้วหมด อิมพอเต็มที่ ไม่อยากได้อะไร คือใจอิมกับธรรม ธรรมกับใจเป็นอันเดียวกัน พอแล้ว พอด้วยความเลิศเลอเสียด้วย ไม่ได้พอ ธรรมदानะ เหมือนเรากินข้าวตอนเช้าหรือกินตอนนั้นมันก็พอ ถ้าตอนบ่ายมามันก็หิว เอากินตอนบ่ายมันก็พอ พอตอนค่ำมามันก็หิว

แต่คำว่าพอในจิตใจที่บริสุทธิ์ด้วยอรรถด้วยธรรมนี้แล้ว ไม่มีกาลสถานที่เวลา เวลาเข้าไปทำลายได้เลย ท่านจึงเรียกว่านิพพานเที่ยง คือจิตเป็นธรรมชาติแล้วไม่ได้สูญ มันจะสูญไปไหนจิตนี้ พอถึงธรรมชาติแล้วนิพพานเที่ยง กฏ อนิจจัง ทุกข์ อนัตตา เข้าไม่ถึงเลย นั่นละท่านเข้าถึงธรรมชั้นนั้นที่มาสอนเราอยู่ทุกวันนี้ ไม่ใช่เอาตาสีตาสาหุ หนวดตาบอดมาสอนนะ ท่านเป็นจอมปราษฎ์ฉลาดแหลมคมไม่มีใครเกินพระพุทธเจ้า กิเลสปราบลงจากใจหมด มีตั้งแต่ธรรมล้วน ๆ มาสอนพวกเรา ให้พากันนำมาประพฤติ ปฏิบัตินะ จะได้ของดีของดีเข้ามาครองใจ ใจจะได้ฟื้นตัวเองขึ้นเป็นลำดับเพราะอรรถ เพราะธรรมพยุจนะ

ถ้าจะปล่อยให้กิเลสไปพยุงไม่มีทาง มีแต่เหยียบย่ำทำลายลงไปตายภพนี้ภพ หน้า ภพไหนก็ตาม ตายกองกันนี้ก็กัปกัปปี้ก็กลับเอาความสุขมาจากไหน ถ้าเป็นไปตาม กิเลส ถ้าเป็นไปตามธรรมแล้วมันจะตายมากี่กัปกัปปี้ก็กลับก็ตามธรรมมีพอใจแล้วขาด สะบั้นไปหมดความเป็นความตาย ดังพระพุทธเจ้าท่านสอนว่า ญาณญจ ปน เม ทสฺสนํ อุกฺปาทิ อุกฺปฺปา เม วิมุตฺติ อยมนฺตฺติมา ชาติ นตฺถิทานิ ปุนพฺทโว นี้ท่านเทศน์สอน เบญจวัคคีย์ทั้งห้า

ความรู้ความเห็นอันเลิศเลอได้เกิดขึ้นแล้วแก่เราตถาคต ความหลุดพ้นของเรา ไม่มีการกำเริบอีกแล้ว ชาตินี้เป็นชาติสุดท้ายของเรา ต่อไปนี้เราจะไม่กลับมาเกิดอีกแล้ว เทศน์ทำทนายเบญจวัคคีย์ พอดีพระอัญญาโกณฑัญญะก็จับได้เงื่อนแห่งธรรมที่ไม่ตายของพระพุทธเจ้าเข้าสู่ใจ ท่านก็อุทานขึ้นมาทันทีว่า ยงฺกิลฺลจฺจิ สมฺมทฺธมฺมํ สพฺพนฺตํ นิโรธมฺมํ สิ่งใดสิ่งหนึ่งที่เกิดขึ้นเป็นธรรมดาส่งนั้นย่อมดับไปเป็นธรรมดา นี่เป็นภาษา ปริยัติที่ท่านจดจารึกมา ไม่ใช่ภาษาของผู้รู้ธรรมเห็นธรรมปรากฏขึ้นในใจแล้วอุทาน ออกมา มันผิดกันนะ ธรรมในปริยัติที่เรียนมานี้เบา ๆ ธรรมของท่านผู้ปฏิบัติกระเทือน

กันทางจิตใจแล้วจะออกมาแบบนั้นไม่ได้ ยงฺกิญฺจิ สมฺทชฺชมฺมํ สพฺพนฺตํ นิโรธมฺมํ สิ่งใดก็ตาม เกิดแล้วดับทั้งนั้น นั้นเห็นไหมละ

นี่ทางภาคปฏิบัติรู้ซึ้งที่ใจ สิ่งใดก็ตามเกิดแล้วดับทั้งนั้น สิ่งที่ไม่ดับคืออะไร คือที่รู้อยู่นี้ นั้นมันเป็นเครื่องยันกันอย่างนี้ ธรรมชาตินี้ไม่ดับแล้วที่นี้ จับเงื่อนไขได้แล้ว จะถึงนิพพานธรรมชาตินี้ สิ่งนี้ไม่ดับ นั้นท่านสอน พอดีพระอัญญาโกณฑัญญะก็ได้เงื่อนในเวลา นั้น สะดุดใจปึ้งขึ้นมาก็ ยงฺกิญฺจิ สมฺทชฺชมฺมํ สพฺพนฺตํ นิโรธมฺมํ สิ่งใดก็ตามเกิดแล้วดับทั้งนั้น อันนี้ไม่ดับ อันเป็นเครื่องพยานกัน ที่ท่านเห็นท่านรู้ในเวลานั้นไม่ดับ พระพุทธเจ้าก็ทรงเปล่งอุทานรับพระอัญญาโกณฑัญญะในเวลานั้นเลยว่า อญฺญาสิ วต โภ โกณฺฑญฺโณ อญฺญาสิ วต โภ โกณฺฑญฺโณ พระอัญญาโกณฑัญญะผู้เจริญได้รู้แล้ว หนอ ๆ

นั่นละพระพุทธเจ้าเป็นพยานทันทีเลย สิ่งใดสิ่งหนึ่งเกิดขึ้นเป็นธรรมดาสิ่งนั้นย่อมดับเป็นธรรมดา เป็นคำกลาง ๆ เป็นภาษาบาลีที่ท่านแสดงไว้กลาง ๆ แต่ภาษาของผู้ปฏิบัติได้รู้เห็นธรรมที่เป็นความจริงจะออกจากศาสดาโดยแท้ จากภาคปฏิบัติของตนนี้ไม่แสดงอย่างนั้นนะ ยงฺกิญฺจิ สมฺทชฺชมฺมํ สพฺพนฺตํ นิโรธมฺมํ สิ่งใดก็ตามเกิดแล้วดับทั้งนั้น นั้นฟังซิภาษาของท่านผู้ปฏิบัติรู้ธรรมเห็นธรรม ไม่ได้พูดลอย ๆ นะ สิ่งใดก็ตามเกิดแล้วดับทั้งนั้น สิ่งที่ไม่ดับคืออะไร คือที่รู้ขึ้นมา นี้ เดียวนี้ นะ นั้นพระอัญญาโกณฑัญญะรู้ขึ้นมา อันนี้ไม่ดับ นั้นเป็นพยานกันแล้ว

นั่นละธรรมของท่านที่แสดงให้โลกเรื่อยมาจนกระทั่งทุกวันนี้ พวกกันจดจำเอาธรรมไม่มีกาลสถานที่เวล่ำเวลา ก็เลสก็เหมือนกัน อกาลิโก ทำบาปเป็นบาป ทำบุญเป็นบุญทุกกาลสถานที่ ไม่มีอะไรมาทำลาย ทำดีได้ดี ทำชั่วได้ชั่ว อย่างนี้ตลอดไป ให้พากันจำเอา นะ เอละวันนี้พูดเพียงเท่านี้ เห็น้อยแล้ว

รับชมและรับฟังพระธรรมเทศนาของหลวงตา ได้ที่

www.luangta.com หรือ www.luangta.or.th

สถานีวิทยุเสียงธรรมเพื่อประชาชน FM 103.25 MHz

และเครือข่ายทั่วประเทศ